

Rahtari jätti autot ja ryhtyi koruntekijäksi

TIINA HAAPALAINEN

Tiina Haapalainen

LUMIJOKI – Haluan tämän ruman jalan piiloon, toteaa korunäyttelyään Lumijoen kirjastoon pystyttävä Seppo Vainikainen ja ryhtyy muotoilemaan mukanaan tuomia sammalekipaleita sopivan muotoisiksi. Sammalet hän asettelee metallisen korupuun juurelle, peittämään suorakaiteen muotoisen metallilajan.

Vaikea on uskoa, että sama mies vielä kymmenen vuotta sitten työskenteli rahtarina. Kuljetti mattoja ja muutakin tavaraa omalla autollaan paikasta A paikkaan B.

AUTOT olivat kiinnostavia yläasteikässä, mutta ei Seppo Vainikainen osaa itsekään selittää, miten hän päätyi autonkuljettajaksi ja yrittäjäksi.

– Mitä nuorena ajattelin? En tiedä. En varmasti mitään, hän toteaa.

Autojen parissa kului kuitenkin elämästä yli 20 vuotta. Suoraan koulusta ammattikouluun ja armeijaan. Autoilijana hän toimi 16 vuotta. Sitten tuli kyllästyminen.

– Se työ oli raskasta. Autoja piti ajaa aina yksin, ja yrittäjänä töissä piti olla sairaanakin. Kun ikää tuli, alkoi työ tuntua kropassakin. Lieneekö tämä alan vaihto sitten sitä neljänkymppin vililystä? Vainikainen kysyy vinosti hymyillen.

KORUJEN tekemisestä Seppo Vainikainen kiinnostui vasta pari vuotta sitten. Hän näki lehdessä kiinnostavan artikkelin koruartaesinaan työstä. Lähes siltä istumalta hän päätti hakeutua alan koulutukseen. Harmi vain, että kevään yhteishaku oli juuri ennättänyt päättyä.

– Odotin syksyyn, kun alalle oli lisähaku. Siinä pääsin opiskelemaan aikuiskoulutukseen perustuspaikalle. Luulen, että yrittäjätäusta vai-

Viime viikolla Seppo Vainikainen rakensi näyttelyään Lumijoen kirjastolla. Korupuuhun hän kiinnitti pieniä, erivärisiä korvakoruja kuvastamaan lehtiä. – Lisäksi ylläpäällä on sinisiä korvakoruja. Ne ovat kuin sadepisaroihin tai kastetta, joka laskeutuu puun päälle.

kutti asiaan. Käsiyöalallaahan ei ole valmiita työpaikkoja, vaan työt on luotava ja etsittävä itse.

Ei innostus ihan tyhjästä syttynyt. Vainikainen oli ollut aina kiinnostunut piirtämisestä. Hän harrasti myös autojen ja kännykänkuorien ruiskumaalausta.

ENSIMMÄINEN opiskeluvuosi on nyt takana, ja se on ollut Vainikaisesta intensiivistä aikaa.

– Tekemistä on ollut, mutta toisaalta motivaatio opiskeluun ei ole ollut koskaan näin kova. Muutos on ollut niin kokonaisvaltainen, etten olisi siihen itsekään, hän naurahtaa.

Vuoden aikana Seppo Vainikainen on päässyt kokeilemaan eri tekniikoita. Niiden joukosta etenkin emalikorujen valmistus alkoi kiehtoa yhä enemmän.

Emalointi on yksi vaikeimmista tekniikoista. Ko-

ru syntyy lasijauheesta, jota sulatetaan uunissa tai liekilä useita kertoja. Sulatus- ja hiontakertoja joutuu tekemään useita. Kaiken kaikkiaan työvaiheita voi olla jopa parikymmentä, ennen kuin koru on lopullisesti valmis.

Epäonnistumisen mahdollisuuksia on useita, sillä emalointi ei välttämättä tartu tai väri voi levitä. Toisaalta korut myös halkeavat uunissa.

– Kun koruja poltetaan uunissa, jotakin voi mennä aina pieleen.

EMALOINNISSA Seppo Vainikainen on erikoistunut etenkin ikkunaemalointiin. Ikkunaemaloinnin. Siinä lasi sulatetaan niin pieneen aukkoon, että jopa vesipisara pysyy sen sisällä.

– Menetelmä perustuu kapillaari-ilmiöön. Aukon muoto on siis tärkeä, sillä fysiikan lait rajoittavat mahdollisuuksia, Vainikai-

nen paljastaa.

Ikkunaemalointi on niin vaikeaa, ettei siihen ole Vainikaisen mukaan erikoistunut yksikään toinen koruseppä. Ikkunaemaloinnista ei itse asiassa löydy edes tietoa suomeksi. Vainikainen onkin joutunut opiskelemaan tekniikkaa itsenäisesti ulkomaisten videoiden ja tekstien avulla.

Harjoittelupaikan löytäminen onkin osoittautunut harvinaisella alalla vaikeaksi. Emalointia tehdään lähinnä Yhdysvalloissa, Englannissa ja Ranskassa. Eurooppaa kauemmas Seppo Vainikainen ei kuitenkaan haluaisi lähteä opintojen takia.

– Olen kysellyt työssäoppimispaikkoja Norjasta. Siellä on jonkin verran tekijöitä, mutta kieltäytymisiä on jo tullut. Osaajat eivät välttämättä halua paljastaa tietoaan erikoistekniikoista muille.

tiina.haapalainen@rantalakeus.fi

Kotikirkosta muoto korusarjalle

LUMIJOKI Seppo Vainikainen korunäyttely. Ikkuna valoon, on avoinna Lumijoen kirjastossa koko lokakuun ajan. Ensimmäisen isomman näyttelyn pystyttäminen Lumijoelle oli lähes itsestään selvää. Seppo Vainikainen asui siellä lapsuutensa ja nuoruutensa. Hänen isänsä Matti Vainikainen toimi seurakunnan kirkkoherrana 1970-luvulta lähtien aina vuoteen 1994 asti.

Lumijoen ja varsinkin sen kirkon vaikutus näkyy myös näyttelyssä. Yksi Vainikaisen valmistamista korusarjoista syntyi Lumijoen katedraalin ja sen arkkitehtuurin kautta. Onhan kirkko hänelle hyvin tuttu paikka lapsuudesta.

– Kaulakoru on saanut muotonsa kirkon ikkunoista, joista valo tulee läpi.

Siitä tulee myös näyttelyn nimi, Ikkuna valoon, ja se kertoo heräämisestä, Seppo Vainikainen kertoo.

Kirkontornista löytyvät hevosenkengän muotoiset ikkunat toimivat samaan korusarjaan kuuluville kalvosinnapeille.

– Korujen muotokieli keskittyy arkkitehtyyriin enemmän, eikä uskonnollisuuteen. Mutta voi niissä

nähdä muutakin kuin kirkon muotokieltä, Seppo Vainikainen toteaa.

Näyttelyssä ei vietetty avajaisia, sillä koruntekijä ei tiennyt, olisiko se ollut soveliaista kirjastossa. Kirjastossa esillä olevat korut eivät ole myöskään myynnissä.

Joukosta nimittäin löytyy tilauksesta valmistettuja kappaleita, joita ei löydy mistään muualta.

Kirsi Lehtosaari ja Vuoksi Kempeleessä

KEMPELE Kempeleläisnuorin Kirsi Lehtosaari on muuttanut Vuoksiin ja on nyt asunut Vuoksissa. Kirsi on ollut Vuoksissa asuessaan koulussa ja on nyt töissä Vuoksissa. Kirsi on ollut Vuoksissa asuessaan koulussa ja on nyt töissä Vuoksissa.

Huoletonna asumista